

TOISC

รุ่น 14 และ 15

หลักสูตร

“สร้างนักลงทุนไทยในต่างประเทศ”

เอกสารประกอบการบรรยาย

“รู้จริง ทำได้ ในรัสเซีย”

นาวาตรี ดร.อิทธิ ดิษฐบรรจง

อดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก และอดีตอธิบดีกรมอาเซียน

วันที่ 18 สิงหาคม 2561

CONTACT
สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

กองส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

toi@boi.go.th

02 - 553 - 8111 ต่อ 6177
02 - 553 - 8183

www.boi.go.th

๑. ความสัมพันธ์ทั่วไป

ความสัมพันธ์ทางการทูตไทยและรัสเซียมีมายาวนาน ๑๒๐ ปี นับตั้งแต่การเสด็จประพาสรัสเซียของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๓-๑๑ กรกฎาคม ๒๔๔๐ โดยทั้งสองฝ่ายถือเอาวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๔๔๐ เป็นวันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน โดยมีแต่งตั้งอัครราชทูตประจำในเมืองหลวงของแต่ละฝ่าย อย่างไรก็ตาม ทั้งสองประเทศเคยระงับความสัมพันธ์ระหว่างกันในช่วงระหว่างปี ๒๔๖๐-๒๔๘๒ เมื่อรัสเซียเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยม ก่อนที่จะฟื้นฟูความสัมพันธ์กันอีกครั้ง โดยสหภาพโซเวียตได้ส่งอัครราชทูตคนแรกมาประจำการที่ประเทศไทยในปี ๒๔๘๙ และไทยได้ส่งอัครราชทูตคนแรกไปประจำการที่สหภาพโซเวียตในปี ๒๔๙๐ และต่อมาทั้งสองฝ่ายได้ยกระดับหัวหน้าผู้แทนทางการทูตเป็นระดับเอกอัครราชทูตในปี ๒๔๙๙ แม้กระนั้นในระหว่างสงครามเย็น ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศก็ค่อนข้างห่างเหินและขาดความไว้วางใจกัน เนื่องจากความแตกต่างด้านอุดมการณ์ทางการเมือง จวบจนหลังจากที่สงครามเย็นสิ้นสุดลง และตามด้วยการล่มสลายของสหภาพโซเวียตเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๓๔ ความสัมพันธ์ไทยกับรัสเซียก็ได้กลับคืนสู่ภาวะปกติฉันทมิตรประเทศ

ในปี ๒๕๔๖ นายลาดีมีร์ ปูติน ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย พร้อมด้วยนางลูคมีลา ปูตินา ภริยา (ในขณะนั้น) ได้เดินทางเยือนไทยในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ซึ่งถือเป็นการเยือนประเทศไทยในระดับประมุขของรัสเซียเป็นครั้งแรก และเมื่อปี ๒๕๕๐ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เสด็จฯ เยือนรัสเซีย ในฐานะผู้แทนพระองค์ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-รัสเซีย

สำหรับในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา ปรากฏการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับสูงจากทั้งสองฝ่าย ได้แก่ ๑) นายคิมทรี เมตเวเตฟ นายกรัฐมนตรีรัสเซียเดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ในปี ๒๕๕๘ ๒) พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พร้อมด้วยนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี เดินทางเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ๓) พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เดินทางเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ ๔) นายเซอร์เกย์ ลาฟรอฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย ได้เดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ และ ๕) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนสหพันธรัฐรัสเซีย เป็นการส่วนพระองค์ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน-๘ ตุลาคม ๒๕๖๐

อนึ่ง นอกจากการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับสูงแล้ว ล่าสุด เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ยังได้พบหารือทวิภาคีกับ นายลาดีมีร์ ปูติน ประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ในระหว่างการประชุม BRICS Summit ครั้งที่ ๙ ณ เมืองเซียงเหมิน สาธารณรัฐประชาชนจีนด้วย ขณะที่รัฐบาลรัสเซียได้มอบหมายให้นางโอลกา ยิปิฟาโนวา (Olga Yepifanova) รองประธานสภาดูมา เป็นผู้แทนประธานาธิบดีรัสเซียเข้าร่วมงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๐

๒. ด้านการเมือง

ปัจจุบันไทยและรัสเซียมีความร่วมมือขยายไปทุกมิติ โดยมีการจัดตั้งกลไกความร่วมมือด้านต่าง ๆ ได้แก่ คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission) คณะอนุกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือ

ด้านเศรษฐกิจและการค้า คณะอนุกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านเกษตร นอกจากนี้ ยังมีคณะทำงานร่วมว่าด้วยการหารือด้านความมั่นคง คณะทำงานร่วมด้านความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว คณะทำงานร่วมด้านความร่วมมือด้านการธนาคารและการเงิน คณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางพลังงาน คณะกรรมการส่งกำลังบำรุงร่วมไทย-รัสเซีย และคณะทำงานร่วมด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

นอกจากนี้ ในกรอบรัฐสภา ฝ่ายไทยยังได้จัดตั้งกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-รัสเซียขึ้น โดยมีพลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มมิตรภาพฯ และฝ่ายรัสเซียได้แต่งตั้ง นายเดนิส คราฟเชนโก (Denis Kravchenko) รองประธานคณะกรรมการว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนานวัตกรรม และผู้ประกอบการ ของสภาดูมา (Deputy Chairman of the Committee on Economic Policy, Industry, Innovative Development and Entrepreneurship of the State Duma) ให้เป็นผู้ประสานงานของกลุ่มสมาชิกรัฐสภารัสเซียกับสมาชิกรัฐสภาของประเทศไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์ โดยล่าสุด นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง และพลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล ประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-รัสเซีย พร้อมคณะ ได้เดินทางเยือนรัสเซียตามคำเชิญของ ฝ่ายรัสเซีย ระหว่างวันที่ ๒๗ กันยายน-๓ ตุลาคม ๒๕๖๐

๓. ด้านการค้า และการลงทุน

ไทยและรัสเซียตั้งเป้าหมายเพิ่มมูลค่าทางการค้า ๕ เท่าภายใน ๕ ปี หรือ ๑๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) ตามที่นายกรัฐมนตรีทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกันไว้ในการเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการของ นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ในปี ๒๕๖๐ ไทยและรัสเซียมีปริมาณการค้ารวม ๓,๑๓๐.๓๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๖๑.๒) โดยคิดเป็นการส่งออก ๑,๐๓๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ การนำเข้า ๒,๐๙๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยขาดดุลการค้า ๑,๐๕๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยไปรัสเซีย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เม็ดพลาสติก ผลไม้กระป๋องและแปรรูป และผลิตภัณฑ์ยาง ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญจากรัสเซีย ได้แก่ น้ำมันดิบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ ทั้งนี้ รัสเซียเป็นคู่ค้าอันดับที่ ๒๙ ของไทย

อุปสรรคทางการค้าที่รัสเซียมีกับไทยในปัจจุบันที่สำคัญ มี ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) กระทบวงพาณิชย์ประกาศใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดสินค้าเหล็กแผ่นรีดร้อนเหล็กนำเข้าจากรัสเซียระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๓ และ (๒) กรณีแร่ใยหินโครโซไทล์ที่ไทยนำเข้าจากรัสเซีย ซึ่งไทยยังไม่ชัดเจนสรุปว่าไทยจะยกเลิกการใช้แร่ใยหินดังกล่าวในอุตสาหกรรมหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองฝ่ายได้จัดตั้งคณะทำงานร่วมไทย-รัสเซีย เพื่อศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้แร่ใยหินโครโซไทล์แล้ว

จากสถิติการส่งเสริมการลงทุนของ BOI การลงทุนของรัสเซียในไทยระหว่างปี ๒๕๔๘- ๒๕๖๐ มี ๒๔ โครงการ มีมูลค่าประมาณ ๔๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ จำแนกเป็น โครงการที่รัสเซียถือครองหุ้นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๐ โครงการ โครงการที่รัสเซียร่วมทุนกับต่างชาติอื่น ๆ จำนวน ๗ โครงการ และโครงการร่วมทุนระหว่างไทย รัสเซีย และต่างชาติอื่น ๆ จำนวน ๗ โครงการ ทั้งนี้ การลงทุนของบริษัทรัสเซียส่วนมากเป็นการลงทุนในโครงการที่มีมูลค่าไม่เกิน ๑.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (จำนวน ๒๐ โครงการ) โดยมีบริษัทของรัสเซียที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและเปิดดำเนินการแล้ว เช่น การลงทุนของบริษัท RWP จำกัด ตั้งอยู่ที่จังหวัดชลบุรี ดำเนินกิจการสวนน้ำ (Water Theme Park) มูลค่าการลงทุนประมาณ ๒๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ การลงทุนของบริษัท Amek Industries จำกัด ตั้งอยู่ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ดำเนินกิจการผลิตเครื่องเรือนจากไม้ มูลค่าการลงทุนประมาณ ๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ บริษัท Thai

Sturgeon Farm จำกัด ตั้งอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินกิจการเลี้ยงปลาสเตอร์เจียน เพื่อผลิตไข่ปลาการ์เวีย มูลค่าการลงทุน ประมาณ ๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นต้น

การลงทุนของไทยในรัสเซียยังมีจำนวนน้อย บริษัทไทยที่ได้เข้าไปลงทุนในรัสเซีย ได้แก่ (๑) บริษัท Charoen Pokphand Foods Public Co. Ltd (CPF) ผลิตอาหารสัตว์ เนื้อสัตว์ปีก และการเลี้ยงสุกร มูลค่าการลงทุน ประมาณ ๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (๒) บริษัท Fennel ผลิตเครื่องสำอาง (๓) บริษัททูติ ทำธุรกิจสปาและร้านอาหาร มีการลงทุนในรัสเซียกว่า ๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ อยู่ที่กรุงมอสโก และ (๔) บริษัท LLC “Chemico Cooperation” ขายวัตถุดิบด้านเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับ home care บำรุงผิวพรรณ เครื่องสำอาง และสารปรุงแต่งอาหาร ทั้งนี้ ไทยยังมีศักยภาพในหลายสาขาที่สามารถเข้าไปลงทุนในสหพันธรัฐรัสเซียได้ อาทิ ธุรกิจการท่องเที่ยว ร้านอาหารไทย สปา นวดแผนไทย โรงแรม บริการซ่อมรถยนต์และอะไหล่ อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ และเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

รัสเซียมีนโยบายที่จะส่งเสริมการเพิ่มประชากรและส่งเสริมการค้า/การลงทุนอย่างจริงจังในทางฝั่งตะวันออกไกลของรัสเซีย (Russian Far East) เพื่อรองรับการพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับเอเชีย-แปซิฟิก โดยได้เสนอสิทธิประโยชน์ให้แก่นักลงทุนทั้งในและต่างชาติเป็นจำนวนมาก และตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ รัฐบาลรัสเซียได้จัดงาน Eastern Economic Forum (EEF) ขึ้นเป็นประจำทุกปี ที่เมืองวลาดิวอสต็อก เพื่อเป็นเวทีประชาสัมพันธ์การลงทุนในภูมิภาคตะวันออกไกล ซึ่งล่าสุดในงาน EEF ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๖-๗ กันยายน ๒๕๖๐ นายวิจิตรชัย แจ่มแจ้ง ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ (พร้อมทั้งนายชัยสิริ อนะมาน ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ) ได้นำคณะผู้แทนไทยเข้าร่วม และร่วมอภิปรายในการเสวนาหัวข้อ Russia-ASEAN Business Dialogue ด้วย

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบต่อการแสดงความจำนง (letter of intent) ของไทย เพื่อเริ่มกระบวนการเตรียมการจัดทำความตกลง FTA กับสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (EAEU – รัสเซีย เบลารุส สาธารณรัฐคีร์กีซ อาร์เมเนีย และคาซัคสถาน) ขณะนี้ Eurasia Economic Committee (EEC) อยู่ระหว่างการพิจารณา นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์ ยังอยู่ระหว่างการประสานงานกับ EEC ในการจัดทำร่างบันทึกความร่วมมือ (Memorandum of Cooperation: MoC) ระหว่างกัน เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและเป็นช่องทางในการเรียนรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบของ EAEU เพื่อเป็นแนวทางความร่วมมือไปพลางก่อน โดยล่าสุด ประธาน EEC มีกำหนดเดินทางเยือนไทยในช่วงหกเดือนแรกของปี ๒๕๖๑ และลงนามใน MoC ดังกล่าว ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ ปัจจุบัน EEC ได้จัดทำ MoC ดังกล่าวกับหลายประเทศแล้ว อาทิ แอฟริกาใต้ มองโกเลีย เปรู ชิลี สิงคโปร์ และกัมพูชา

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๒๐-๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นาย Alexey Gruzdev รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการพัฒนาเศรษฐกิจสหพันธรัฐรัสเซีย ได้นำคณะภาคเอกชนจากรัสเซียจำนวนกว่า ๕๐ บริษัทเยือนไทย โดยระหว่างการเดินทาง นาย Gruzdev ได้เข้าเยี่ยมคารวะรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) และหารือข้อราชการกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนานโยบายระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังได้ร่วมกันจัดงานสัมมนาทางธุรกิจและกิจกรรมจับคู่ทางธุรกิจ รวมถึงการพาคณะนักธุรกิจรัสเซียเดินทางไปเยี่ยมชมระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อแสวงหาช่องทางในการขยายความร่วมมือด้านการลงทุนระหว่างกันต่อไป

๔. ด้านการทหาร และความมั่นคง

ปัจจุบัน ทั้งสองฝ่ายมีความตกลงด้านการทหารและความมั่นคงที่ลงนามระหว่างกันที่สำคัญ ๔ ฉบับ ได้แก่ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุงทางทหารระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับ

รัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖) / ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการทหาร (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙) / บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติกับสำนักงานสภาความมั่นคงรัสเซีย (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐) และความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคนิคทหาร (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐)

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้เยือนสหพันธรัฐรัสเซีย ๒ ครั้ง เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยเป็นการเยือนอย่างเป็นทางการพร้อมกับนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี และเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๙ เพื่อเข้าร่วมการประชุมนานาชาติว่าด้วยความมั่นคง ครั้งที่ ๕ (Moscow International Security Conference) ณ กรุงมอสโก และ พลเอก อุดมเดช สีตบุตร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม เดินทางเข้าร่วมการประชุม Moscow International Security Conference (MISC) ครั้งที่ ๖ ณ กรุงมอสโก สหพันธรัฐรัสเซีย ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ (ค.ศ. ๒๐๑๗) และล่าสุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรัสเซียได้มีหนังสือเชิญ พลเอก ประวิตรฯ เข้าร่วมการประชุม Moscow International Security Conference ครั้งที่ ๗ ณ กรุงมอสโก ระหว่างวันที่ ๔-๕ เมษายน ๒๕๖๑ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณา

นอกจากนั้น ไทยและรัสเซียมีความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายด้วยการแลกเปลี่ยนด้านการข่าว (intelligence) ข้อมูล ความเชี่ยวชาญ และหลักปฏิบัติ เพื่อรับมือกับภัยก่อการร้ายที่มีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว โดยในสองปีที่ผ่านมา ได้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงระดับสูงของทั้งไทยและรัสเซียอย่างต่อเนื่อง เช่น เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ นายนิโคไล ปาตรูเชฟ (Nikolai Patrushev) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ได้เยือนประเทศไทย และได้เข้าเยี่ยมคารวะนายกรัฐมนตรี และได้หารือกับพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และล่าสุด สภาความมั่นคงแห่งชาติของไทยได้เป็นเจ้าภาพการประชุมคณะทำงานร่วมคณะทำงานร่วมว่าด้วยการหารือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศไทยกับรัสเซีย ครั้งที่ ๔ (Joint Working Group-on Security Consultations – JWG-SC) ในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยในโอกาสเดียวกันนี้ นายนิโคไล ปาตรูเชฟ เลขาธิการสภาความมั่นคงรัสเซีย ได้เดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และได้เข้าเยี่ยมคารวะนายกรัฐมนตรีด้วย

กองทัพเรือรัสเซียได้เข้าร่วมการสวนสนามทางเรือนานาชาติ (50th Anniversary of ASEAN's International Fleet Review 2017: ASEAN IFR 2017) ระหว่างวันที่ ๑๓-๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ บริเวณอ่าวพัทยา จังหวัดชลบุรี

๕. ด้านการท่องเที่ยว

จากปัญหาค่าเงินรูเบิลอ่อนตัวในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวรัสเซียที่เดินทางมาประเทศไทย ขยายตัวลดลง โดยในปี ๒๕๕๖ เคยมีนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียเดินทางมาไทยกว่า ๑.๗๓ ล้านคน ซึ่งมากเป็นอันดับ ๑ ของกลุ่มยุโรป แต่ในปี ๒๕๕๘ มีนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียเข้ามาประเทศไทยทั้งหมด ๘๘๔,๐๘๕ คน ลดลงร้อยละ ๔๔.๘๗ (อันดับ ๒ ของกลุ่มยุโรป รองจากสหราชอาณาจักร) สำหรับปี ๒๕๕๙ มีนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียเข้ามาประเทศไทย จำนวน ๑,๐๘๙,๙๙๒ คน เพิ่มจากปี ๒๕๕๘ ร้อยละ ๒๓.๒๘ (อันดับที่ ๑ ของกลุ่มยุโรป) และล่าสุดในปี ๒๕๖๐ มีนักท่องเที่ยวจากรัสเซียมาเยือนไทยจำนวนประมาณ ๑.๔ ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖ แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของรัสเซียเริ่มฟื้นตัวดีขึ้น ทำให้คนรัสเซียสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวยังประเทศที่อยู่ห่างไกลได้

สำหรับคนไทยเดินทางไปท่องเที่ยวรัสเซีย ในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนประมาณ ๓๓,๐๐๐ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๖

๖. ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจุบันมีคนไทยอาศัยอยู่ในรัสเซียจำนวน ๒,๑๙๗ คน เป็นนักศึกษา ประมาณ ๓๖๕ คน แรงงาน ๑,๗๓๒ คน และอาชีพอื่น ๆ ๑๐๐ คน รวมทั้ง มีวัดไทยจำนวน ๑ วัด ที่นครเซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก ส่วนในประเทศไทยมีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนภาษารัสเซีย ๓ แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปี ๒๕๖๐ เป็นปีที่ครบรอบ ๑๒๐ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับรัสเซีย ในโอกาสนี้ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนของไทยและรัสเซีย ได้ร่วมจัดกิจกรรมฉลองเนื่องในโอกาสดังกล่าว ตลอดปี ๒๕๖๐ โดยมีกิจกรรมที่สำคัญที่จัดขึ้นในประเทศไทย ได้แก่ (๑) กิจกรรมฉลองเนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๒๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-รัสเซีย จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ ศูนย์การค้าสยามพารากอน ซึ่งเป็นกิจกรรมบูรณาการที่หน่วยงานทุกภาคส่วนของไทยและรัสเซียร่วมกันจัดขึ้น และ (๒) การตีพิมพ์ประมวลเอกสารจดหมายเหตุระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทยกับรัสเซีย ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๓๔ โดยกระทรวงการต่างประเทศ ส่วนกิจกรรมที่จัดขึ้นในประเทศรัสเซีย ได้แก่ (๑) การจัดแสดงโขนโดยกระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงการต่างประเทศ ณ โรงละครมารินสกี นครเซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรการแสดงดังกล่าว (๒) การบูรณะสิ่งของพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ พิพิธภัณฑ์ Kunstkamera นครเซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก (อยู่ระหว่างการช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการบูรณะ)

๗. ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการศึกษา

ในช่วงการเยือนสหพันธรัฐรัสเซียของนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ฝ่ายไทยได้ผลักดันความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีกับรัสเซียใน ๔ สาขา ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ มาตรวิทยา (Metrology) เทคโนโลยีอวกาศ (Space technology) นาโนเทคโนโลยี และชีววิทยาศาสตร์ (Life science) และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้ลงนาม Letter of Intent กับศูนย์นวัตกรรม Skolkovo ของรัสเซียแล้ว ระหว่างการเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการของ นายกรัฐมนตรี เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙

ไทยและรัสเซียได้มีการลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการไทย กับกระทรวงการศึกษาและวิทยาศาสตร์แห่งสหพันธรัฐรัสเซีย เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ โดยครอบคลุมการศึกษาทุกระดับ และมีขอบเขตความร่วมมือในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากร การแลกเปลี่ยนการเยือน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ความร่วมมือยังไม่ขยายตัวเท่าที่ควร อาจจำเป็นต้องอาศัยกลไกการประชุมในคณะทำงานร่วมเพื่อผลักดันให้ความร่วมมือด้านการศึกษามีขอบเขตกว้างขวางมากขึ้น

๘. ความร่วมมือด้านพลังงาน

ปัจจุบันบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ลงนามความตกลง / บันทึกความเข้าใจกับบริษัทด้านพลังงานของรัสเซีย ๔ บริษัท ได้แก่ บริษัท Gazprom (เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙) บริษัท Novatek (เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙) บริษัท Rosneft (เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙) และบริษัท Gazpromneft (เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐)

เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ กระทรวงพลังงานได้มีการประชุมคณะทำงานร่วมด้านความร่วมมือ

ทางพลังงาน (Joint Working Group on Energy Cooperation) ระหว่างไทยกับรัสเซีย ครั้งที่ ๑ ที่กรุงเทพฯ โดยทั้งสองฝ่ายได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลนโยบายพลังงานและข้อมูลบริษัทพลังงานระหว่างกัน สำหรับการประชุม คณะทำงานร่วมฯ ครั้งที่ ๒ ณ สหพันธรัฐรัสเซีย คาดว่าจะมีขึ้นในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2561

บริษัท Inter RAO Engineering LLC และ บริษัท A-Rksena PTE Ltd. รัฐวิสาหกิจรัสเซีย ได้ลงนาม Project Development Agreement กับ สปป. ลาว เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ เพื่อพัฒนาโครงการเขกอง ๕ (Xekong 5) ซึ่งเป็นโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำใน สปป. ลาว ขนาดกำลังผลิตติดตั้ง ๓๓๐ เมกะวัตต์ โดยประสงค์จะขายไฟฟ้าให้ไทยประมาณร้อยละ ๘๐-๙๐ อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ไทยยังไม่มีนโยบายซื้อไฟฟ้าเพิ่มจาก สปป. ลาว กระทรวงพลังงานจึงแนะนำให้ฝ่ายรัสเซียยื่นหนังสือข้อเสนอขายไฟฟ้าถึงคณะกรรมการประสานความร่วมมือด้านพลังงานไฟฟ้าระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

นอกจากนี้รัสเซียยังมีความประสงค์ที่จะร่วมมือและขยายเทคโนโลยีด้านพลังงานนิวเคลียร์ให้กับไทยด้วย โดยที่ผ่านมา ได้มีการหารือกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และผลักดันความตกลงต่าง ๆ อาทิ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศด้านพลังงานปรมาณูในประเทศไทย และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะในด้านพลังงานนิวเคลียร์ในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยยังเห็นควรชะลอความร่วมมือกับฝ่ายรัสเซียไว้ก่อน เนื่องจากฝ่ายไทยยังไม่มีนโยบายชัดเจนเกี่ยวกับการใช้พลังงานนิวเคลียร์

๙. ความร่วมมือในกรอบพหุภาคี

รัสเซียมีความร่วมมือกับไทยที่สำคัญในกรอบ

๑) อาเซียน ในฐานะประเทศคู่เจรจาของอาเซียน (dialogue partnership) ตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ โดยทั้งสองฝ่ายได้จัดการประชุมสุดยอดระหว่างกันรวม ๓ ครั้ง เมื่อปี ๒๕๔๘ (ค.ศ. ๒๐๐๕) ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ปี ๒๕๕๓ ที่กรุงฮานอย และปี ๒๕๕๙ ที่เมืองโซซี (เนื่องในวาระครบรอบ ๒๐ ปีการสถาปนาความสัมพันธ์รัสเซีย-อาเซียน) แต่ในภาพรวมแล้ว รัสเซียยังไม่ค่อยมีบทบาทหรือมีความร่วมมือกับอาเซียนที่เป็นรูปธรรมมากนัก

๒) เอเปค (Asia-Pacific Economic Cooperation – APEC) ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ โดยที่ผ่านมารัสเซียได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคหนึ่งครั้งที่เมืองวลาดิวอสต็อก ระหว่างวันที่ ๘-๙ กันยายน ๒๕๕๕ อย่างไรก็ตาม บทบาทของรัสเซียต่อกลุ่มเอเปคยังมีไม่มากนัก เนื่องจากอิทธิพลทางเศรษฐกิจของรัสเซียในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกยังมีค่อนข้างจำกัด

๓) อาเซม (Asia-Europe Meeting) รัสเซียเข้าเป็นสมาชิกเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ ในกลุ่ม Third Temporary Category ซึ่งหมายถึงประเทศที่ไม่มีมติชัดเจนว่าอยู่ในกลุ่มประเทศยุโรปหรือเอเชีย ซึ่งมีออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ร่วมอยู่ด้วย ต่อมาเมื่อปี ๒๕๕๕ ทั้งสามประเทศได้ถูกย้ายมาอยู่กลุ่มเอเชียแทน ที่ผ่านมารัสเซียพยายามเน้นบทบาทเป็นสะพานเชื่อมระหว่างยุโรปกับเอเชียสืบเนื่องจากมีพื้นที่ประเทศครอบคลุมทั้งสองทวีป แต่ไม่ประสบความสำเร็จมากนัก

๔) กรอบความร่วมมือเอเชีย (ACD) รัสเซียเข้าเป็นสมาชิกเมื่อปี ๒๕๔๘ แต่ไม่ได้มีบทบาทที่แข็งขันนัก โดยในการประชุม ACD Summit ครั้งล่าสุด (ครั้งที่ ๒) ที่ประเทศไทยเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ รัสเซียส่งเพียงผู้แทนระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นาย Igor Morgulov) ซึ่งเทียบเท่าตำแหน่งปลัดกระทรวงเข้าร่วมเท่านั้น

๑๐. การแลกเปลี่ยนการเยือน

ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ มีการแลกเปลี่ยนการเยือนที่สำคัญ ดังนี้

๑๐.๑ ฝ่ายไทย

- การเยือนสหพันธรัฐรัสเซียของพลเอก ณะศักดิ์ ปฎิมาประกร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ในขณะนั้น) เพื่อเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-รัสเซีย ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘
- การเยือนสหพันธรัฐรัสเซียของพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
- การเยือนสหพันธรัฐรัสเซียของพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อเข้าร่วมการประชุมประชุมนานาชาติว่าด้วยความมั่นคง ครั้งที่ ๕ (Moscow International Security Conference) ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ เมษายน ๒๕๕๙
- การเยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และการเข้าร่วมการประชุมอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ (ASEAN-Russia Commemorative Summit) ณ เมืองโซชี
- การเสด็จฯ เยือนสหพันธรัฐรัสเซียเป็นการส่วนพระองค์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน-๘ ตุลาคม ๒๕๖๐

๑๐.๒ ฝ่ายรัสเซีย

- การเยือนประเทศไทยของนายเดนิส แมนทูรอฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า สหพันธรัฐรัสเซีย ประธานร่วมของคณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-รัสเซีย เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘
- การเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของนายดมิทรี เมดเวเดฟ นายกรัฐมนตรีสหพันธรัฐรัสเซีย ระหว่างวันที่ ๗-๘ เมษายน ๒๕๕๘
- การเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของนายเซอร์เกย์ ลาฟรอฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย ระหว่างวันที่ ๙-๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐
- การเข้าร่วมงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ของนางโอลกา ยิปิฟาโนวา รองประธานสภาดูมา ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๐

๑๑. ความตกลงที่สำคัญกับไทย

๑๑.๑ ความตกลงที่ได้ลงนามไปแล้ว

ความตกลงที่สืบทอดมาจากสมัยสหภาพโซเวียต

- ความตกลงว่าด้วยการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต การค้าและความสัมพันธ์ทางด้านกงสุล ตามปกติ (ลงนามในปี ๒๔๘๔)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการค้า (ลงนามในปี ๒๕๑๓ และยังคงมีผลบังคับใช้จนถึงวันที่ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางการค้าฉบับใหม่เริ่มมีผลบังคับใช้)
- พิธีสารว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วมทางการค้า (ลงนามในปี ๒๕๓๐)

ความตกลงที่ลงนามภายหลังการสถาปนาสหพันธรัฐรัสเซีย

- ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมาธิการร่วมทวิภาคี (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๓๖)

- อนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๒ มีผลบังคับใช้ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวัฒนธรรม (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕)
- ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางทูตและราชการ (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕)
- ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนต่างตอบแทน (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕)
- ความตกลงว่าด้วยข้อยุติการชำระหนี้ที่สหพันธรัฐรัสเซียคงค้างราชอาณาจักรไทย (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๖)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุงทางทหาร (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๖)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา (ลงนามเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๗)
- ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางธรรมดา (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๘)
- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างสำนักงานอัยการสูงสุดของทั้งสองประเทศ (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการใช้พลังงานปริมาณในทางสันติระหว่างบริษัทพลังงานปริมาณแห่งรัฐของสหพันธรัฐรัสเซียกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งชาติ (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗)
- บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงานไทยของทั้งสองประเทศว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน (ลงนามเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘)
- แผนการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ๒๕๕๘-๒๕๖๐ (ลงนามเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศ (ลงนามเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการต่อต้านยาเสพติดระหว่างสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกับสำนักงานเพื่อการควบคุมยาเสพติดแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (ลงนามเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘)
- บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กับกระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (ลงนามเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘)
- แผนการหารือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศ ฉบับปี ๒๕๕๙-๒๕๖๑ (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘)
- ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านการทหาร (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๙)
- ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหพันธรัฐรัสเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคนิคทางทหาร (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐)

- บันทึกความเข้าใจด้านการปกป้องสุขอนามัยและระบาดวิทยาสุขภาวะของประชาชนระหว่างสำนักงานคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและสวัสดิภาพของมนุษย์แห่งสหพันธรัฐรัสเซียและกระทรวงสาธารณสุขแห่งราชอาณาจักรไทย (ลงนามเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐)
- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างระหว่างสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติกับสำนักงานป้องกันการทุจริต สำนักประธานาธิบดีแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (ลงนามเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑)

กองยุโรปตะวันออก
กรมยุโรป
พฤษภาคม ๒๕๖๑